

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Wojciech Kutyla

KBF.410.009.02.2018

Pan
Marek Niechciał
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr 51/2019 Kolegium NIK z dnia 3 lipca 2019 r.

P/18/112 – Działalność organów i instytucji państwowych oraz podmiotów organizujących rynek finansowy wobec spółki GetBack S.A., podmiotów oferujących jej papiery wartościowe oraz ją audytujących

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
NIK@NIK.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa (dalej także: UOKiK lub Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Niechciał, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów od 12 maja 2016 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Adam Jasser, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów od 20 marca 2014 r. do 11 maja 2016 r., Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów od 4 czerwca 2008 r. do 19 marca 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania wobec GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu¹ (dalej: GetBack S.A. lub Spółka) 2. Działania wobec podmiotów oferujących i dystrybuujących papiery wartościowe GetBack S.A.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2018 r. oraz dwie decyzje Prezesa UOKiK wydane w 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elżbieta Grohman, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/103/2018 z 5 listopada 2018 r. 2. Ewa Trześniewska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/104/2018 z 5 listopada 2018 r. 3. Anna Grabarczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/92/2018 z 23 października 2018 r. 4. Piotr Mienicki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/97/2018 z 24 października 2018 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-4)</p>

¹ Od dnia 9 maja 2018 r. przedsiębiorca występuje pod dotychczasową firmą z dodaniem oznaczenia „w restrukturyzacji”.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli działania Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na rzecz ochrony konsumentów przed niewłaściwymi praktykami GetBack S.A. w działalności windykacyjnej oraz skutkami niewłaściwych praktyk podmiotów oferujących i dystrybuujących papiery wartościowe Spółki były celowe, a także miały, i nadal mają, istotne znaczenie z punktu widzenia eliminowania tych praktyk oraz wsparcia osób poszkodowanych w ich wyniku w dochodzeniu roszczeń. Działania te były jednak częściowo długotrwałe i niepełne, co ograniczało ich skuteczność.

Postępowania przed Prezesem UOKiK prowadzone w celu zidentyfikowania i wyeliminowania nieprawidłowych praktyk GetBack S.A. w działalności windykacyjnej trwały łącznie ponad trzy lata i cztery miesiące. Jedno postępowanie, pod nadzorem Dyrektora Delegatury UOKiK we Wrocławiu, zostało przeprowadzone w zbyt wąskim zakresie, co spowodowało, że nie zostały zidentyfikowane praktyki, zakwestionowane dopiero trzy lata później decyzją Prezesa UOKiK w innym postępowaniu. Zdaniem NIK, w toku postępowania w sprawie praktyk windykacyjnych naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes UOKiK niezasadnie zaniechał wydania decyzji tymczasowych, o których mowa w art. 101a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów⁴ (dalej: ustawy o okik), gdy zostało już uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie tych praktyk może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenie dla zbiorowych interesów konsumentów. W wyniku tego niektóre z działań Spółki uznane za naruszające przepisy lub dobre obyczaje zostały zaniechane dopiero po upływie 16-18 miesięcy od wszczęcia postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w tym te, na które skarżyli się konsumenci jako uciążliwe.

Prezes UOKiK dopiero w reakcji na komunikat KNF z dnia 24 kwietnia 2018 r. oraz sygnały konsumenckie o możliwych nieprawidłowościach przy oferowaniu i dystrybucji papierów wartościowych GetBack S.A. podjął działania na rzecz ochrony nabywców tych papierów wartościowych. W otrzymanej w grudniu 2017 r. informacji sygnalisty o podejrzeniu piramidalnego charakteru działalności Spółki, UOKiK nie dostrzegł zagrożeń dla konsumentów, które uzasadniałyby aktywność Prezesa Urzędu.

Od kwietnia 2018 r. wszczęte zostały postępowania wobec pięciu przedsiębiorców, na których praktyki wpłynęła największa liczba skarg. Opublikowane zostały także informacje o sposobie dochodzenia praw przez osoby poszkodowane działaniem tych podmiotów. Postępowanie wobec jednego podmiotu w sprawie uznania postanowienia wzorca umowy za niedozwolone zostało zakończone decyzją, która jeśli stanie się prawomocna będzie miała istotne znaczenie systemowe. Nie zostały natomiast zakończone postępowania wobec pozostałych podmiotów, dlatego NIK odstępuje od dokonania oceny skuteczności działań Prezesa UOKiK. Zważywszy, że z punktu widzenia konsumentów dochodzących swoich praw istotne znaczenie ma czas, kiedy do publicznej wiadomości podane zostaną rozstrzygnięcia Prezesa UOKiK, NIK uznała za nieprawidłowości opóźnienia w reakcji UOKiK na wyżej wymienioną informację sygnalisty oraz w finalizacji postępowania wyjaśniającego, które pozwoliło na zainicjowanie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

³ W niniejszej kontroli Najwyższa Izba Kontroli (dalej także: NIK) nie stosowała skali ocen. Oceny są przedstawiane w formie opisowej.

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 369.

W celu doprowadzenia do poinformowania wszystkich obligatariuszy o tym, jaki produkt posiadają i jaka jest ich sytuacja prawna w związku z zaprzestaniem obsługi obligacji przez GetBack S.A., Prezes UOKiK wraz z Rzecznikiem Finansowym zorganizowali spotkanie z podmiotami uczestniczącymi w oferowaniu obligacji GetBack S.A., na którym wystąpili do 16 podmiotów o przeprowadzenie akcji informacyjnej wobec swoich klientów. Spotkanie to miało jednak miejsce dopiero w dniu 30 października 2018 r., tj. po upływie blisko pięciu miesięcy od poinformowania przez stowarzyszenie o pilnej potrzebie uświadomienia obligatariuszom, że z uwagi na podejrzenie missellingu mogli nieświadomie wejść w posiadanie obligacji GetBack S.A. Tymczasem w dniu 8 listopada 2018 r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję o cofnięciu Polskiemu Domowi Maklerskiemu S.A. (dalej: PDM) zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności, i do dnia 22 stycznia 2019 r., gdy odbyło się głosowanie nad propozycjami układowymi w postępowaniu restrukturyzacyjnym, podmiot ten nie wykonał ustaleń ze spotkania, choć biorąc pod uwagę liczbę skarg to obligatariusze zarejestrowani przez PDM byli w grupie najbardziej zagrożonych nieświadomym nabyciem obligacji.

NIK pozytywnie ocenia natomiast podjęcie współpracy z innymi podmiotami, w tym między innymi z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: UKNF), Biurem Rzecznika Finansowego, rzecznikami konsumentów i stowarzyszeniami skupiającymi poszkodowanych obligatariuszy GetBack S.A., polegającą na wymianie i udostępnianiu informacji i materiałów dotyczących prowadzonych postępowań i sposobu udzielania pomocy obligatariuszom oraz dofinansowaniu zadań z zakresu upowszechniania i ochrony praw konsumentów przez organizacje konsumenckie. Prezes UOKiK aktywnie uczestniczył także w procesie wzmacniania systemu ochrony konsumentów poprzez zgłaszanie propozycji zmian do aktów prawnych zabezpieczających osoby inwestujące na rynku finansowym w obligacje korporacyjne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania wobec GetBack S.A. w zakresie windykacji wierzytelności

Opis stanu faktycznego

Źródłem informacji o potencjalnych nieprawidłowościach w działalności GetBack S.A. w procesie windykacji wierzytelności były sygnały konsumenckie⁶ wpływające do Prezesa UOKiK od listopada 2014 r. oraz zawiadomienia z 2016 r. i 2017 r., o których mowa w art. 100 ustawy o okik⁷. Sygnały konsumenckie dotyczyły różnych aspektów działalności GetBack S.A. na rynku windykacji wierzytelności i wskazywały między innymi na potencjalną praktykę dochodzenia przez Spółkę nieistniejących należności, nieprzekazywania konsumentom pełnych informacji niezbędnych do zidentyfikowania dochodzonej należności w sytuacji, gdy:

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana w przedmiotowej kontroli jako ocena w formie opisowej.

⁶ Wszelkie pisma od konsumentów kierowane bezpośrednio do UOKiK, które nie spełniają wymogów określonych w art. 86 ust. 2-4 w związku z art. 100 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a więc nie są zawiadomieniami w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w rozumieniu tych przepisów, są określane jako „sygnały konsumenckie”, natomiast nie są to „skargi”

⁷ Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy o okik każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

- konsument dokonał wcześniejszej spłaty zadłużenia lub wierzytelności nie były jeszcze wymagalne;
- zadłużenie powstało wskutek przestępstwa polegającego na zaciągnięciu pożyczki, kredytu przez osobę, która weszła bezprawnie w posiadanie dokumentów konsumenta.

Sygnaly konsumentów i zawiadomienia wskazywały także na:

- nadmierną częstotliwość działań windykacyjnych o charakterze nękania; wielokrotne kierowanie pozwów o to samo zadłużenie, przeciwko jednemu konsumentowi; wysyłanie wezwań do zapłaty za pośrednictwem komornika sądowego, gdy nie prowadzono egzekucji;
- ograniczone możliwości kontaktu z GetBack S.A. (odpowiedzi na maile, reklamacje lub niesatysfakcjonujące odpowiedzi pracowników); posługiwanie się przez GetBack S.A. w komunikacji z konsumentami nazwą „Rzecznik Praw Dłużnika” lub „Biuro Praw Dłużnika” na oznaczenie własnej jednostki organizacyjnej oraz sugerowanie, że jest to niezależna od GetBack S.A. instytucja o charakterze publicznym, świadcząca pomoc dłużnikom.

W związku z sygnałem konsumenta zarzucającym Spółce prowadzenie windykacji nieistniejącego długu oraz nękanie poprzez wysyłanie wiadomości SMS mających nakłonić do zapłaty długu, Delegatura UOKiK we Wrocławiu w dniu 14 stycznia 2015 r. wszczęła postępowanie wyjaśniające o sygnaturze RWR-403-3/2015/WS dotyczące praktyk windykacyjnych prowadzonych przez GetBack S.A. Postępowanie zostało zakończone w dniu 2 września 2015 r., tj. po blisko ośmiu miesiącach od wszczęcia, bez podejmowania dalszych czynności. Działający z upoważnienia Dyrektora Delegatury UOKiK we Wrocławiu radca prawny w notatce kończącej postępowanie stwierdził, że Spółka nie naruszyła przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w szczególności zaś art. 24 ust. 1 i 2 tej ustawy. Radca prawny zastrzegł, że granice postępowania określiło zawiadomienie konsumenta ze Świnoujścia, które zarzucało Spółce nadmierną częstotliwość wezwań do zapłaty w formie SMS oraz połączeń telefonicznych. W tym przypadku ustalono, że wiadomości tekstowe były wysyłane średnio raz na 17 dni oraz że z procedur Spółki wynika, że częstotliwość rozmów telefonicznych z dłużnikiem nie powinna być dla niego uciążliwa i nie może nosić znamion szykany. Wprawdzie w postępowaniu wyjaśniającym, prowadzonym pod nadzorem Dyrektora Delegatury UOKiK we Wrocławiu, zgromadzono liczne skargi konsumentów kierowane do Spółki, w związku z prowadzonymi czynnościami windykacyjnymi w celu przymuszenia konsumentów do zapłaty długu, niemniej w notatce kończącej postępowanie radca prawny uznał, że analiza skarg konsumentów również nie pozwoliła na stwierdzenie, aby ich zasadniczym przedmiotem miała być częstotliwość lub też treść połączeń telefonicznych. Ostatecznie dokumentacja z postępowania została przesłana do archiwum w Centrali UOKiK.

Zdaniem NIK, w powyższym postępowaniu zebrane zostały informacje pozostające w związku z wszczętym 6 lipca 2015 r. postępowaniem wyjaśniającym pod nadzorem Dyrektora Delegatury UOKiK w Lublinie o sygnaturze RLU-405-27/15, a następnie postępowaniem w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygnaturze RLU-610-503/2016. Jednym z przedmiotów postępowania było prowadzenie przez Spółkę czynności windykacyjnych analogicznych do tych, które były przedmiotem postępowania wyjaśniającego w Delegaturze UOKiK we Wrocławiu.

Wiceprezes UOKiK wyjaśniła, że jednostki UOKiK współpracowały na etapie postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Delegaturę w Lublinie w związku z działalnością windykacyjną Spółki. Na początku lipca 2015 r.

z Delegatury we Wrocławiu do Delegatury w Lublinie skierowano mailową informację, o prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym dotyczącym jednej skargi konsumenta na czynności windykacyjne. Dokumenty zgromadzone przez Delegaturę we Wrocławiu nie zostały przekazane do Delegatury w Lublinie, gdyż na etapie postępowania nie stwierdzono przedmiotowego związku między postępowaniami. Notatka z zakończenia postępowania prowadzonego przez Delegaturę we Wrocławiu została zamieszczona w systemie Lotus, dzięki któremu znalazła się w posiadaniu Delegatury w Lublinie.

NIK zauważa, że w decyzji RLU-02/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. analogiczne działania GetBack S.A., jak analizowane przez Delegaturę UOKiK we Wrocławiu, zostały uznane za agresywną praktykę rynkową, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym⁸, a tym samym za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. W uzasadnieniu decyzji RLU-02/2018 Dyrektor Delegatury UOKiK w Lublinie, działający z upoważnienia Prezesa UOKiK, podał, że GetBack S.A., prowadząc czynności windykacyjne z zastosowaniem niedozwolonego nacisku, celem przymuszenia konsumentów do zapłaty długu – wykonywał do dłużników wielokrotne połączenia telefoniczne oraz wysyłał wiele wiadomości SMS w ciągu jednego dnia lub dniach bezpośrednio po sobie następujących, zawierające żądania zapłaty lub inną korespondencję dotyczącą zadłużenia. Stwierdzenie to zostało oparte na 10 skargach konsumenckich, z których cztery pochodziły sprzed dnia zakończenia postępowania RWR-403-3/2015, oraz na przykładach wskazujących na częstotliwość komunikacji SMS i telefonicznej, z których wszystkie w całości lub w większej części miały miejsce przed zakończeniem postępowania RWR-403-3/2015. Zdaniem NIK oznacza to, że w postępowaniu o sygnaturze RWR-403-3/2015 nie uwzględniono skali zjawiska i powtarzalności działań Spółki, które były przedmiotem skarg konsumentów. W decyzji RLU-02/2018 wskazano także, że Prezes UOKiK ustalił, że praktyka GetBack S.A. miała oparcie w obowiązującej w GetBack S.A. od dnia 21 stycznia 2014 r., zmienionej z dniem 21 września 2015 r., „Procedurze Zarządzania Sekurytyzowanymi wierzytelnościami w GetBack S.A.” i „Procedurze prowadzenia rozmów windykacyjnych dla Zespołu Negocjatorów Telefonicznych” z dnia 7 stycznia 2014 r., podczas gdy Delegatura UOKiK we Wrocławiu tego nie dostrzegła. Prezes UOKiK na podstawie oświadczenia Spółki o wprowadzeniu z tą datą do stosowania nowej instrukcji komunikacyjnej ustalił datę zaniechania omawianych praktyk na 17 maja 2018 r.

(akta kontroli str. 287-389, 624-628, 943-950, 962-983, 996-1066, 1104-1119, 1139-1140, 1178-1185)

W dniu 12 lutego 2018 r. Dyrektor Delegatury UOKiK we Wrocławiu, działająca w imieniu Prezesa UOKiK, wszczęła postępowanie wyjaśniające o sygnaturze RWR-403-2/2018 w związku zawiadomieniem skierowanym przez Kancelarię Prawną działającą w imieniu konsumenta, wskazującym na możliwe nieprawidłowości w przeprowadzaniu przez GetBack S.A. konkursów dla konsumentów-dłużników. W ocenie UOKiK zebrany w toku postępowania materiał dowodowy nie potwierdził podejrzenia, że działania Spółki miały na celu wprowadzenie w błąd konsumentów-dłużników, poprzez możliwe potraktowanie wpłaty dokonanej w celu udziału konkursie jako uznanie niewłaściwego długu⁹.

(akta kontroli str. 259-286, 577, 625-628, 951-952)

⁸ Dz. U. 2007 r. Nr 171, poz. 1206.

⁹ Postępowanie wyjaśniające zakończyło się 23 kwietnia 2018 r. sporządzeniem notatki wewnętrznej z zakończenia postępowania wyjaśniającego.

Spośród 100 sygnałów konsumenckich dotyczących Spółki, zarejestrowanych w UOKiK, 60 zostało włączonych do akt prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygnaturze RLU-610-503/2016. Sygnały, które nie dotyczyły bezpośrednio zarzutów stawianych GetBack S.A. nie zostały włączone do materiału dowodowego, natomiast konsumentom udzielono odpowiedzi.

Art. 48 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (w brzmieniu obowiązującym od dnia 18 stycznia 2015 r.) stanowi, że postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż cztery miesiące, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż pięć miesięcy od dnia jego wszczęcia. Postępowanie wyjaśniające wszczęte przed dniem 18 stycznia 2015 r. nie powinno trwać dłużej niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 60 dni od dnia jego wszczęcia¹⁰.

Postępowanie wyjaśniające w sprawie działalności windykacyjnej GetBack S.A. o sygnaturze RWR-403-3/2015, było prowadzone przez Delegaturę UOKiK we Wrocławiu od 14 stycznia 2015 r. do 2 września 2015 r., a postępowanie wyjaśniające RLU-405-27/15, pod nadzorem Dyrektora Delegatury UOKiK w Lublinie, toczyło się od 6 lipca 2015 r. do 8 listopada 2016 r., a zatem z przekroczeniem ustawowego terminu przewidzianego na przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego odpowiednio o 5,5 miesiąca i 11 miesięcy¹¹.

Postępowanie RLU-405-27/15 toczyło się z udziałem Małego Komitetu Ewaluacyjnego Spraw Konsumenckich, jednak na moment jego wszczęcia nie otrzymało statusu „sprawy priorytetowej”. Ostatecznie o nadaniu postępowaniu właściwemu RLU-610-503/16 statusu „sprawy priorytetowej” zdecydowały czynniki, które zmaterializowały się w 2018 r., tj. rosnąca liczba sygnałów od konsumentów wskazujących na możliwe nieprawidłowości przy windykacji długów, coraz większa skala działalności windykacyjnej GetBack S.A., otrzymany w grudniu 2017 r. anonimowy sygnał sugerujący nieprawidłowości w zakresie windykacji wierzytelności, jak również prowadzenie działalności finansowej Spółki oraz informacja o toczącym się przed komisją dyscyplinarną Konfederacji Przedsiębiorstw Finansowych postępowaniu w sprawie naruszania przez GetBack S.A. dobrych praktyk.

(akta kontroli str. 287-346, 347-389, 630-637, 768-770, 773-783, 938-950, 953-958)

Art. 104 ustawy o okik (w brzmieniu obowiązującym od dnia 18 stycznia 2015 r.) stanowi, że postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów powinno być zakończone w terminie czterech miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej – nie później niż w terminie pięciu miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Postępowanie administracyjne o sygnaturze RLU-610-503/16 toczyło się z przekroczeniem o 19 miesięcy terminu ustawowego przewidzianego na przeprowadzenie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przedmiotowe postępowanie, prowadzone pod nadzorem Dyrektora Delegatury UOKiK Lublinie, wszczęto w dniu 18 listopada 2016 r. postanowieniem wydanym na podstawie art. 49 ust. 1, w związku z art. 101 ust. 2 i art. 33 ust. 4 i 6

¹⁰ Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. poz. 945) do spraw, w których postępowanie (między innymi postępowanie wyjaśniające) wszczęto przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. przed dniem 18 stycznia 2015 r.) stosuje się przepisy dotychczasowe.

¹¹ Termin zakończenia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów jak i postępowania wyjaśniającego ma charakter instrukcyjny, co oznacza, że jego przekroczenie nie powoduje, co do zasady, braku po stronie Prezesa Urzędu kompetencji do dalszego prowadzenia tego postępowania ani nie wywołuje nieważności wydanych przez niego rozstrzygnięć (patrz M. Prętki, M. Radwański. Komentarz do art. 104 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. WK 2016, LEX).

ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, natomiast zakończyło się wydaniem w dniu 23 listopada 2018 r. decyzji RLU-02/2018, którą uznano działania GetBack S.A. za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Na Spółkę nałożona została kara pieniężna w łącznej wysokości 5.050.045 zł. Decyzja ta nie jest prawomocna. W dniu 27 grudnia 2018 r., za pośrednictwem Prezesa UOKiK do Sądu Okręgowego w Warszawie Wydziału XVII Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Spółka złożyła odwołanie od wyżej wymienionej decyzji.

Wiceprezes UOKiK wyjaśniła, że przyczyną przedłużenia się powyższych postępowań wyjaśniających była obszerność materiału dowodowego, który podlegał ocenie i czasochłonnym czynnościom podejmowanym w toku postępowań. Ponadto sprawy badane w postępowaniu wymagały szczegółowej analizy tego rynku i dostosowania narzędzi posiadanych przez UOKiK do oceny praktyk stosowanych przez przedsiębiorców. Zarzuty stawiane w postępowaniu stanowiły nowe zagadnienia rozważane przez Prezesa Urzędu.

NIK, nie negując podanych przyczyn długotrwałości postępowań wskazuje, że biorąc pod uwagę skalę oraz charakter ujawnianych nieprawidłowości prowadzone działania zasługiwały na zintensyfikowanie. Od wszczęcia postępowania wyjaśniającego przez Dyrektora Delegatury UOKiK w Lublinie do wydania decyzji RLU-02/2018 minęło bowiem ponad trzy lata i cztery miesiące, w których przez większość czasu Spółka stosowała negowane praktyki.

Art. 101a ustawy o okik stanowi, że jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów może w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom.

Prezes UOKiK nie wydał wobec GetBack S.A. decyzji tymczasowej, o której mowa w art. 101a ustawy o okik.

Wiceprezes UOKiK wyjaśniła, że Delegatura UOKiK w Lublinie analizowała zasadność wydania decyzji na podstawie art. 101a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jednak biorąc pod uwagę fakt, że GetBack S.A. zamierzał wprowadzić zmiany do wewnętrznych procedur postępowania mających na celu zaniechanie stosowania praktyki uznano, że przyjęte działanie dawało szansę na szybsze wyeliminowanie praktyki.

Zdaniem NIK, we wstępnej fazie postępowania administracyjnego RLU-610-503/2016, tj. od 18 listopada 2016 r. dostatecznie uprawdopodobniono, że dalsze stosowanie zarzucanych praktyk może spowodować poważne zagrożenia dla zbiorowych interesów konsumentów, a zatem uzasadnionym było, aby Prezes Urzędu, przed zakończeniem postępowania w drodze decyzji tymczasowej zobowiązał Spółkę do zaniechania działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Prezes Urzędu nie wydał jednak decyzji w trybie art. 101a ustawy o okik, mimo iż GetBack S.A. nie wprowadził zmian do wewnętrznych procedur postępowania mających na celu zaniechanie stosowania praktyki. Spośród dziesięciu zarzutów dotyczących stosowania przez GetBack S.A. nieuczciwych praktyk rynkowych osiem praktyk zostało zaniechanych dopiero po upływie od 1,5 miesiąca do 18 miesięcy od wszczęcia postępowania. Dwie praktyki zostały zaniechane przed wszczęciem postępowania w zakresie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

(akta kontroli str. 390-447, 572-576, 784-790)

Poza wyżej wymienionymi sygnałami do Delegatury UOKiK w Lublinie w latach 2016-2017 wpłynęło pięć zawiadomień dotyczących podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów¹². Zawiadomienia te dotyczyły między innymi niedopełnienia obowiązków informacyjnych o kosztach procesu, posługiwania się w komunikacji z dłużnikami nazwami „Rzecznik Praw Dłużnika” lub „Biuro Praw Dłużnika”, pozorującymi instytucje o charakterze państwowym.

Na wszystkie wyżej wymienione zawiadomienia Prezes UOKiK przekazywał zgłaszającym odpowiedzi o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia w terminach przewidzianych w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹³.

W 2016 r. o treści zarzutów podniesionych w postępowaniu RLU-610-503/2016, poinformowano Komisję Nadzoru Finansowego, Biuro Rzecznika Finansowego, Krajową Radę Komorniczą, Ministerstwo Sprawiedliwości, Konferencję Przedsiębiorców Finansowych w Polsce, Polski Związek Windykacji poprzez przesłanie tym instytucjom kopii postanowienia o wszczęciu wobec GetBack S.A. postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Praktyki związane z prowadzeniem przez GetBack S.A. windykacji były również przedmiotem zawiadomienia sygnalisty z dnia 30 listopada 2017 r. W zawiadomieniu tym wskazano między innymi na stosowane przez GetBack S.A. praktyki polegające na uznawaniu daty wymagalności roszczenia jako daty cesji wierzytelności oraz na wielokrotnym kierowaniu spraw do e-sądu.

Zawiadomienia wraz z anonimowym sygnałem zostały przekazane do Delegatury w Lublinie w celu wykorzystania ich w toku prowadzonego postępowania pod sygnaturą RLU-610-503/2016 w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Wszystkie sygnały potwierdziły się w toku prowadzonego postępowania, a rozstrzygnięcia ich dotyczące zawarto w decyzji RLU-02/2018. Działania GetBack S.A. uznano za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, nakładając karę pieniężną w łącznej wysokości 5.050.045 zł.

W trakcie spotkania z przedstawicielami UOKiK w dniu 26 lipca 2018 r. przedstawiciele UKNF wskazali, że nakładanie przez Prezesa UOKiK na GetBack S.A. kary pieniężnej może okazać się niezasadne, bowiem może prowadzić do pokrzywdzenia obligatariuszy w toku postępowania restrukturyzacyjnego.

W trakcie kontroli Wiceprezes UOKiK wyjaśniła w szczególności, że zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu podejmuje działania w interesie publicznym. W wyroku z dnia 5 czerwca 2008 r. (sygn. III SK 40/07) Sąd Najwyższy wskazał między innymi, że: „*sformułowanie w interesie publicznym oznacza, że ochrona konkurencji podejmowana jest w interesie państwa, niezależnie od działań jednostek i niezależnie od ich interesów*”. Kary nakładane przez Prezesa Urzędu spełniają co do zasady funkcję represyjną oraz prewencyjną. Funkcja represyjna polega na oddziaływaniu na podmiot naruszający prawo w sposób stanowiący dla niego dolegliwość. Funkcja prewencyjna polega natomiast na zapobieganiu naruszeniom prawa w przyszłości. Kary mają za zadanie zniechęcać pozostałych uczestników rynku do stosowania praktyk zbliżonych do praktyk stosowanych przez ukarany podmiot. Prezes Urzędu powinien kierować się przy tym zasadą jednakowego traktowania przedsiębiorców. Fakt, że spółka znajduje się w restrukturyzacji lub upadłości nie powinien mieć wpływu

---

¹² Zawiadomienia, o których mowa w art. 100 ust. 1 ustawy o okik.

¹³ Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, ze zm.

na dokonywanie przez Prezesa Urzędu oceny zasadności nałożenia kary pieniężnej.
(akta kontroli str. 136-138, 565-571, 583-603, 764, 787-788, 850-853)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zdaniem NIK, postępowanie wyjaśniające o sygnaturze RWR-403-3/2015 zostało przeprowadzone nierzetelnie, gdyż w jego wyniku nie zidentyfikowano działań uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu wobec konsumentów, w stosunku do których GetBack S.A. prowadził czynności windykacyjne, niedozwolonego nacisku poprzez wielokrotne wykonywanie połączeń telefonicznych i wysyłanie wielu SMS w ciągu dnia lub dniach bezpośrednio po sobie następujących, choć praktyki takie występowały. Było to wynikiem zawężenia zakresu badania. Notatka o zakończeniu postępowania została podpisana przez działającego z upoważnienia Dyrektora Delegatury UOKiK we Wrocławiu radcę prawnego [...] ¹⁴

Dokumenty zgromadzone w toku tego postępowania wyjaśniającego mogły zostać wykorzystane w postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Analogiczne praktyki stosowane przez Spółkę polegające na niedozwolonym nacisku w celu przymuszenia konsumentów do zapłaty długu, były bowiem przedmiotem postępowania o sygnaturze RLU-610-503/2016 prowadzonego przez Delegaturę UOKiK w Lublinie, wszczętego 18 listopada 2016 r.

(akta kontroli str. 287-389, 624-628, 943-950, 962-983,
996-1066, 1104-1119, 1139-1140)

2. Dwa z trzech postępowań wyjaśniających, jak i postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczęte w związku z potencjalnymi nieprawidłowościami w działalności windykacyjnej GetBack S.A., nie zakończyły się w terminach określonych odpowiednio w art. 48 ust. 4 oraz art. 104 ustawy o okik. Terminy zakończenia tych postępowań przekroczone o 5,5 miesiąca (RWR-403-3/2015), 11 miesięcy (RLU-405-27/2015) oraz 19 miesięcy (RLU-610-503/16). Za prowadzenie postępowania o sygnaturze RWR-403-3/2015 odpowiadał Dyrektor Delegatury UOKiK we Wrocławiu [...] ¹⁵, za postępowanie o sygnaturze RLU-405-27/2015 - Dyrektor Delegatury UOKiK w Lublinie [...] ¹⁶, a za postępowanie o sygnaturze RLU-610-503/16 – Dyrektorzy Delegatury UOKiK w Lublinie [...] ¹⁷ i [...] ¹⁸.
3. Zdaniem NIK, w trakcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygnaturze RLU-610-503/16 Dyrektor Delegatury UOKiK w Lublinie [...] ¹⁹, działająca z upoważnienia Prezesa UOKiK, niezasadnie zaniechała wydania wobec GetBack S.A. decyzji tymczasowej, o której mowa w art. 101a ustawy o okik, i nie zobowiązała

¹⁴ Mając na uwadze art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, ze zm.) wyłączona jest jawność danych osobowych.

¹⁵ Jak w przypisie 14.

¹⁶ Jak w przypisie 14.

¹⁷ Jak w przypisie 14.

¹⁸ Jak w przypisie 14.

¹⁹ Jak w przypisie 14.

Spółki do zaprzestania ośmiu zarzucanych praktyk. Wpłynęło to na opóźnienie terminu wyeliminowania tych praktyk i zwiększenie liczby konsumentów nimi dotkniętych.

(akta kontroli str. 136-138, 287-447, 565-576, 583-603, 630-637, 768-770, 773-790, 850-853, 938-950, 953-958)

OCENA CZĄSTKOWA Prezes UOKiK potrzebował ponad trzech lat, by w reakcji na sygnały konsumenckie i zawiadomienia doprowadzić do wyeliminowania praktyk GetBack S.A. w działalności windykacyjnej naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Pierwsze postępowanie wyjaśniające w tej sprawie z uwagi na zawężony zakres badania było nieskuteczne. Pozostałe były prowadzone w sposób długotrwały, co także wpływało niekorzystnie na sytuację osób, wobec których kierowane były agresywne działania windykacyjne Spółki.

OBSZAR

2. Działania wobec podmiotów oferujących i dystrybuujących papiery wartościowe GetBack S.A.

Opis stanu faktycznego

Pierwszym źródłem informacji o potencjalnych nieprawidłowościach związanych z działaniami GetBack S.A., mającymi na celu wykreowanie nieprawdziwej sytuacji finansowej Spółki, było dla UOKiK anonimowe powiadomienie sygnalisty, które wpłynęło do Urzędu 19 grudnia 2017 r. Według opracowania, działalność Spółki mogła nosić znamiona piramidy finansowej, a skutki tej działalności mogły mieć wpływ na część rynku finansowego w Polsce. Pismo zawierało informacje dotyczące mechanizmów stosowanych przez GetBack S.A., polegających między innymi na zawyżaniu rentowności w krótkim i średnim okresie, współpracy z zewnętrznymi funduszami inwestycyjnymi w zakresie zarządzania funduszami sekurytyzacyjnymi, funkcjonowaniu Programu Pożyczek Rehabilitacyjnych jako metody odsuwania w czasie problemów związanych z obniżoną rentownością funduszy zewnętrznych. Stosowane praktyki miały gwarantować Spółce bardzo dobre wyniki krótkoterminowo, natomiast inwestorom Spółki i pożyczkodawcom kapitału spore problemy w kolejnych 2-3 latach. Zdaniem UOKiK, ocena powyższych problemów należała do zadań Komisji Nadzoru Finansowego, do której powiadomienie również zostało wysłane, dlatego w tym zakresie powiadomienie nie było przedmiotem weryfikacji przez Urząd. Nie zidentyfikowano wówczas problemu, że opisane działania mogą powodować wprowadzenie konsumentów w błąd w toku oferowania papierów wartościowych Spółki. Kwestia taka nie była w piśmie podniesiona.

(akta kontroli str. 84, 136-138)

Prezes UOKiK zareagował natomiast niezwłocznie na komunikat Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 24 kwietnia 2018 r. przedstawiający między innymi informacje o możliwości występowania istotnych nieprawidłowości związanych z wykonywaniem obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych przez GetBack S.A. oraz na informacje prasowe na temat sytuacji Spółki. W dniu 25 kwietnia 2018 r. wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające dotyczące sposobu oferowania i sprzedaży obligacji korporacyjnych emitowanych przez Spółkę. Przed opublikowaniem komunikatu przez KNF UOKiK nie kontrolował z własnej inicjatywy sposobu sprzedaży produktów na rynku kapitałowym, których nabycie związane było z uzyskaniem wynagrodzenia prowizyjnego przez sprzedawcę lub osiągnięciem celów sprzedażowych, pod kątem udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, a także oferowania produktów nieodpowiadających potrzebom klienta.

(akta kontroli str. 76, 78, 91-98)

W toku ww. postępowania wyjaśniającego UOKiK przeprowadził kontrolę w Spółce między innymi w celu ustalenia listy podmiotów oferujących i dystrybuujących papiery wartościowe GetBack S.A. Z kontroli wynikało, że dystrybucją obligacji w ofercie publicznej i prywatnej zajmowało się 16 banków i firm inwestycyjnych nadzorowanych przez KNF oraz 49 podmiotów²⁰ nienadzorowanych. Prezes UOKiK nie weryfikował z UKNF kompletności listy podmiotów oferujących/dystrybuujących obligacje GetBack S.A., uzyskanej w trakcie kontroli. Oprócz listy podmiotów ustalonej w wyniku kontroli w GetBack S.A., do Centrali Urzędu wpłynęły również sygnały konsumentów dotyczące trzech innych podmiotów zaangażowanych w oferowanie papierów wartościowych Spółki.

(akta kontroli str. 205-220, 505, 508-512, 632, 948-949, 998-1000)

W związku z czynnościami podjętymi wobec GetBack S.A. i ustaleniami z przeprowadzonej kontroli, w okresie od czerwca do końca 2018 r. wszczęto pięć postępowań wyjaśniających obejmujących działalność dwóch banków (Idea Banku S.A., Getin Noble Banku S.A.), dwóch domów maklerskich (Polskiego Domu Maklerskiego S.A., Noble Securities S.A.) oraz firmy doradczej Mercurius Financial Advisors Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., których funkcjonowanie mogło powodować największą skalę nieprawidłowości. Postępowania zostały wszczęte w celu ustalenia, jakie informacje były przekazywane konsumentom na temat obligacji korporacyjnych GetBack S.A. oraz czy były one rzetelne, prawdziwe i pełne, a także czy przy oferowaniu lub sprzedaży obligacji nie dochodziło do missellingu. W toku postępowań wyjaśniających przeprowadzono również kontrole w Idea Banku S.A. i Polskim Domu Maklerskim S.A. Na dzień 31 grudnia 2018 r. postępowania obejmujące działalność Noble Securities S.A., Getin Noble Bank S.A. i Mercurius Financial Advisors Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. pozostawały w toku.

(akta kontroli str. 221-258, 505, 859, 951-952)

Do dnia 31 grudnia 2018 r. postępowanie wyjaśniające prowadzone w sprawie GetBack S.A. między innymi w celu zidentyfikowania podmiotów zaangażowanych w sprzedaż obligacji korporacyjnych także nie zostało zakończone, co oznaczało przekroczenie terminu na jego przeprowadzenie, określonego w art. 48 ust. 4 ustawy o okik o trzy miesiące. Jak podała Wiceprezes UOKiK, w postępowaniu gromadzone były materiały dotyczące możliwych nieprawidłowości w dystrybuowaniu obligacji przez własną sieć sprzedaży oraz także przez pozostałe podmioty nieobjęte dotychczas osobnymi postępowaniami. W związku z tym termin zakończenia postępowania uzależniono od napływu sygnałów dotyczących ewentualnych nieprawidłowości stosowanych przez inne spółki niż te, których działalność była już objęta postępowaniami prowadzonymi przed Prezesem UOKiK²¹.

(akta kontroli str. 624-628, 859-860)

W następstwie przeprowadzonych kontroli i prowadzonych postępowań wyjaśniających Prezes UOKiK wszczął postępowania wobec Polskiego Domu Maklerskiego S.A. i Idea Banku S.A. Postępowanie wobec Polskiego Domu Maklerskiego S.A. wszczęte w dniu 11 sierpnia 2018 r. prowadzone było w sprawie o uznanie za niedozwolone postanowienia wzorca umowy o treści: „*Nie złożono mi*

²⁰ Osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą lub jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, które współpracowały z GetBack S.A. na podstawie umów o świadczenie usług lub umów o współpracę.

²¹ W dniu 5 lutego 2019 r. Prezes UOKiK wydał postanowienie o wszczęciu wobec GetBack S.A. postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na wprowadzaniu konsumentów w błąd w toku oferowania obligacji korporacyjnych.

żadnych oświadczeń ustnych ani nie dostarczono żadnych informacji, które byłyby sprzeczne z informacjami zawartymi w Propozycji Nabycia Obligacji lub Warunkach Emisji Obligacji.” Kwestionowany zapis zawarty był we wzorcu Formularza Przyjęcia Propozycji Nabycia Obligacji GetBack S.A. i zdaniem Prezesa UOKiK mógł przenosić na konsumenta ryzyko nieprawidłowego działania podmiotów i osób proponujących nabycie obligacji.

Już po zakończeniu przez NIK czynności kontrolnych w UOKiK, Dyrektor Delegatury UOKiK w Bydgoszczy, działający z upoważnienia Prezesa UOKiK, wydał decyzję Nr RBG – 2/2019 z dnia 4 lutego 2019 r. uznającą postanowienie wzorca umowy pn. Formularz Przyjęcia Propozycji Nabycia Obligacji Serii (...) GetBack S.A., stosowanego przez Polski Dom Maklerski Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie, za niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ §1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny²², zakazał jego wykorzystywania oraz nałożył na tę spółkę karę pieniężną w wysokości 2.074.483 zł²³. Postanowienia uznane za niedozwolone nie wiążą konsumentów. Strony zaś są związane umową w pozostałym zakresie. Rozstrzygnięcie, o ile stanie się prawomocne, może mieć znaczenie systemowe, bowiem podobne postanowienia były powszechnie stosowane przez instytucje finansowe.

Wobec Idea Banku S.A. w dniu 10 października 2018 r. wszczęte zostało postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na wprowadzaniu konsumentów w błąd w toku oferowania obligacji korporacyjnych oraz proponowaniu konsumentom produktów, które nie odpowiadają ich potrzebom. Zakończenie postępowania zostało zaplanowane na I kwartał 2019 r.

(akta kontroli str. 81-83, 86-87, 240-253, 448-499, 709-715, 1268-1307)

Prezes UOKiK nie wszczął postępowań wyjaśniających w związku z działalnością podmiotów, które były przedmiotem pojedynczych sygnałów lub wobec których sygnały nie wpływały w ogóle. Prezes Urzędu zadeklarował, że w przypadku wpływu informacji, które wskazywałyby na możliwość stosowania przez te podmioty praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, rozważy podjęcie działań w ramach przysługującej mu kompetencji.

(akta kontroli str. 505)

Pierwsze sygnały od konsumentów dotyczące możliwych nieprawidłowości związanych z oferowaniem i sprzedażą obligacji korporacyjnych emitowanych przez GetBack S.A. wpłynęły do Centrali Urzędu i delegatur UOKiK w maju 2018 r. Łącznie do dnia 31 grudnia 2018 r. wpłynęło 530 sygnałów i trzy zawiadomienia o podejrzeniu stosowania przez podmioty oferujące i dystrybuujące papiery wartościowe GetBack S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Wszystkie sygnały konsumentów o nieprawidłowościach przy oferowaniu obligacji, weryfikowane były w postępowaniach prowadzonych przez Prezesa UOKiK. Spośród wszystkich sygnałów, które wpłynęły do UOKiK prawie 90% z nich dotyczyło działalności Idea Banku S.A. Zawiadomienia konsumentów dotyczyły możliwych nieprawidłowości w działalności Getin Noble Bank S.A. i Domu Maklerskiego Noble Securities S.A., których działalność objęta została postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przez Prezesa UOKiK, oraz [...] ²⁴, którego funkcjonowanie do dnia 31 grudnia 2018 r. nie było przedmiotem

²² Dz. U. z 2018 r. poz. 1025.

²³ Decyzja jest nieprawomocna.

²⁴ Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1429) oraz art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 369, ze zm.) wyłączona jest jawność informacji w zakresie tajemnicy przedsiębiorstwa i innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o których pracownicy UOKiK powzięli wiadomość w związku z czynnościami wykonywanymi na podstawie ustawy.

postępowania prowadzonego przez UOKiK. Jak wyjaśniła Wiceprezes UOKiK, Prezes Urzędu podejmuje działania w ramach posiadanych kompetencji, gdy napływające sygnały uprawdopodobniają stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o ile waga oraz skala naruszenia wskazuje na spełnienie przesłanki naruszenia interesu publicznego, określonego w art. 1 ustawy o okik.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 86 ust. 4 w związku z art. 100 ust. 3 ustawy o okik terminowo informował zgłaszających o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia.

(akta kontroli str. 78-85, 139-170, 485-499, 854-856, 948-952)

W ramach współpracy z innymi podmiotami Prezes Urzędu zwrócił się do Przewodniczącego KNF, Rzecznika Finansowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Prokuratury Regionalnej w Warszawie, Izby Domów Maklerskich oraz stowarzyszeń skupiających poszkodowanych obligatariuszy o przekazywanie dokumentów i informacji uzyskanych w toku czynności podjętych przez te podmioty oraz uzyskanych od konsumentów, poświadczających wprowadzanie ich w błąd w toku sprzedaży obligacji. Otrzymywane skargi obligatariuszy włączane były do akt postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK. Urząd udostępniał także akta z wszczętych postępowań innym upoważnionym organom, w związku z prowadzonymi przez nie czynnościami.

UKNF odnosząc się do prośby o przekazanie posiadanych przez Urząd skarg konsumentów dotyczących nieprawidłowości w procesie sprzedaży obligacji korporacyjnych wyemitowanych przez GetBack S.A. przedstawił Prezesowi UOKiK niepełne informacje, powołując się na konieczność zachowania tajemnicy zawodowej wynikającej z art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe²⁵ w odniesieniu do skarg na działalność jednego z banków.

(akta kontroli str. 78-80, 102-135, 606-623, 632-633, 704-708, 762, 764-765, 866-937)

Z dniem 15 grudnia 2018 r. weszła w życie część przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku²⁶, w myśl których Przewodniczący KNF przekazuje między innymi Prezesowi UOKiK dokumenty i informacje, w tym chronione na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań Prezesa UOKiK. Umożliwiło to UKNF przekazanie Prezesowi Urzędu dokumentów objętych tajemnicą zawodową, opisujących praktyki stosowane przez podmioty oferujące i dystrybuujące papiery wartościowe GetBack S.A.

W celu poinformowania obligatariuszy Spółki o sposobach dochodzenia ich praw, UOKiK w dniu 2 lipca 2018 r. na stronie internetowej finanse.uokik.gov.pl wyodrębnił sekcję „Obligacje korporacyjne rynek obligacji korporacyjnych”, w której zamieszczono kompendium wiedzy o rynku obligacji korporacyjnych. Zamieszczone zostały również informacje o działaniach UOKiK, a także formularz, za pomocą którego konsumenci mogą nadsyłać informacje o sposobie sprzedaży obligacji. W dniu 31 lipca 2018 r. na stronie głównej uokik.gov.pl w części „Aktualności” zamieszczony został odnośnik do informacji dla konsumentów „Masz obligacje GetBack? Informacje UOKiK”. Komunikat ten zawierał dwie prezentacje dla konsumentów wskazujące, co mogą zrobić jeśli kupili obligacje wyemitowane przez GetBack S.A., a także grafikę ilustrującą możliwy sposób postępowania

²⁵ Dz. U. z 2018 r., poz. 2187, ze zm.

²⁶ Dz. U. poz. 2243.

konsumentów. Dnia 2 sierpnia 2018 r. ten sam odnośnik umieszczony został na stronie głównej Urzędu w części „Komentarze”. Biuro Prasowe publikowało także posty na portalu Twitter, które były wyświetlane przez zainteresowanych tematem użytkowników 8.710 razy. O charakterze sprawy i sposobach składania reklamacji poinformowani zostali także rzecznicy konsumentów, Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej oraz Federacja Konsumentów.

Od 2 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Urząd odnotował 2.988 odsłon strony finanse.uokik.gov.pl/strona-glowna/obligacje. Do dnia 31 grudnia 2018 r. do UOKiK za pośrednictwem formularza dostępnego na stronie Urzędu wpłynęło 265 sygnałów konsumentów o sposobie sprzedaży obligacji.

(akta kontroli str. 171, 949)

W dniu 5 czerwca 2018 r. podczas posiedzenia sejmowej Komisji Finansów Publicznych obligatariusze GetBack S.A. zasygnalizowali problem możliwego braku świadomości nabycia obligacji GetBack S.A. przez niektórych obligatariuszy, gdyż mogli zostać wprowadzeni w błąd co do sposobu zaangażowania ich środków finansowych. Prezes UOKiK nie zdecydował się na pozyskanie kompletnych list obligatariuszy od wszystkich podmiotów zaangażowanych w dystrybuowanie obligacji GetBack S.A. i przeprowadzenie akcji informacyjnej. Dopiero po upływie blisko pięciu miesięcy od tego posiedzenia, w dniu 30 października 2018 r., w siedzibie Urzędu odbyło się spotkanie Prezesa UOKiK i Rzecznika Finansowego z 16 podmiotami zaangażowanymi w oferowanie i sprzedaż obligacji GetBack S.A. w celu omówienia sposobu komunikacji z obligatariuszami Spółki. W toku spotkania ustalono, że ww. podmioty wyślą do obligatariuszy listy informujące o fakcie, że posiadają oni obligacje GetBack S.A., a emitent nie reguluje swoich zobowiązań, a także o trwającym postępowaniu układowym. Ponadto zwrócono się o przesłanie sporządzonych list obligatariuszy – osób fizycznych do GetBack S.A. w celu stworzenia wspólnej, jednolitej listy, która byłaby w posiadaniu emitenta. W grudniu 2018 r. 15 z 16 podmiotów przesłało Prezesowi Urzędu sprawozdania z podjętych działań. Do końca 2018 r. UOKiK nie zweryfikował nadesłanych informacji o podjętych działaniach.

Zgodnie z danymi z 15 podmiotów, list informacyjny do obligatariuszy, którego wzór przygotowano we współpracy z Rzecznikiem Finansowym, został wysłany tylko przez GetBack S.A.²⁷ oraz Mercurius Financial Advisors. Osiem domów maklerskich i dwa banki [...] ²⁸ podały, że od kwietnia do czerwca 2018 r. osoby, którym przydzielono obligacje, zostały poinformowane o opóźnieniach w płatności świadczeń z obligacji, możliwości zgłoszenia żądania przedterminowego wykupu obligacji, prowadzonym postępowaniu restrukturyzacyjnym GetBack S.A. oraz o uruchomionych stronach internetowych, przeznaczonych dla osób posiadających obligacje GetBack S.A. Domy maklerskie oświadczyły także, że przekazały obligatariuszom informacje o liczbie i wartości rynkowej posiadanych instrumentów finansowych w kwartalnych wyciągach z rachunku papierów wartościowych. [...] ²⁹ poinformował, że poza wyciągami kwartalnymi nie podejmował innych działań informacyjnych³⁰. [...] ³¹ przedstawił odpowiedź, z której wynikało, że nie jest on uprawniony do korespondencji z obligatariuszami i może to zrobić tylko dom maklerski, który był w grupie ww. podmiotów, które przekazały odpowiedź do

²⁷ Spółka wysłała 2.412 pism dotyczących 114 serii obligacji.

²⁸ Jak w przypisie 24.

²⁹ Jak w przypisie 24.

³⁰ Podmiot ten wyjaśnił, że szersze działania informacyjne mogły zostać uznane przez UKNF za nieuprawnione świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego, które mogłyby być świadczone wyłącznie w przypadku zawarcia przez danego klienta umowy o świadczenie usługi maklerskiej w tym zakresie.

³¹ Jak w przypisie 24.

UOKiK. Natomiast [...] ³² poinformował, że nie posiada wśród swoich klientów osób fizycznych.

Tylko dwa podmioty [...] ³³ przekazały do GetBack S.A. listę obligatariuszy. Pozostałe domy maklerskie odmówiły przekazania posiadanych list obligatariuszy podmiotowi trzeciemu, tj. GetBack S.A., powołując się na konieczność zachowania tajemnicy zawodowej.

Brak było informacji, czy w odniesieniu do obligatariuszy, którzy korzystali z pośrednictwa podmiotów związanych z GetBack S.A. umowami zlecenia lub umowami o współpracę, przeprowadzono akcję informującą o tym, jaki produkt posiadają. W związku z otrzymanym z GetBack S.A. pismem o podjętych działaniach dotyczących komunikacji z obligatariuszami, Prezes UOKiK planował zwrócić się do Spółki o informację, czy korespondencją objęte zostały również osoby, które nabyły obligacje za pośrednictwem tych podmiotów.

Podmiotem, który nie przekazał informacji zwrotnej o akcji informacyjnej był Polski Dom Maklerski S.A. W dniu 8 listopada 2018 r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję o cofnięciu PDM zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności, i do dnia 22 stycznia 2019 r., gdy odbyło się głosowanie nad propozycjami układowymi w postępowaniu restrukturyzacyjnym, podmiot ten nie wykonał ustaleń ze spotkania, choć biorąc pod uwagę liczbę skarg to obligatariusze zarejestrowani przez PDM byli w grupie najbardziej zagrożonych nieświadomym nabyciem obligacji.

W decyzji Nr RBG – 2/2019 z dnia 4 lutego 2019 r. Prezes UOKiK zobowiązał PDM między innymi do poinformowania konsumentów o treści tej decyzji, uznającej postanowienie wzorca umowy za niedozwolone, oraz że są posiadaczami obligacji GetBack S.A.

Natomiast w dniu 7 marca 2019 r. Dom Maklerski Q Securities S.A. poinformował na swojej stronie internetowej, że przejął prowadzenie ewidencji obligacji GetBack S.A. w restrukturyzacji, ewidencjonowanych wcześniej przez Polski Dom Maklerski S.A., i że będzie się starał powiadomić obligatariuszy indywidualnie drogą mailową lub listownie o zarejestrowaniu w ewidencji obligacji.

Prezes UOKiK planował poruszenie tematu komunikacji podmiotów oferujących i dystrybuujących obligacje GetBack S.A. z obligatariuszami na posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego.

(akta kontroli str. 86-87, 631, 639-703, 855, 861, 948, 960, 1308-1311)

W ramach działań wspierających obligatariuszy Prezes UOKiK przekazał środki w formie dotacji w wysokości 159,8 tys. zł Stowarzyszeniu Stop Bankowemu Bezprawiu na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania i ochrony praw konsumentów przez organizacje konsumenckie. Zadanie realizowane było w celu zwiększenia świadomości konsumentów odnośnie do przysługujących im praw i umożliwienia uzyskania bezpłatnej porady prawnej w indywidualnej sprawie i zakładało organizację w całej Polsce 10 konferencji wraz z możliwością uzyskania indywidualnej porady prawnej. Przedsięwzięcie skierowane zostało do osób posiadających kredyty walutowe, ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz obligacje GetBack S.A. Zadanie realizowane było w okresie od 1 września do 31 grudnia 2018 r., a jego rozliczenie zaplanowano do 30 stycznia 2019 r., tj. już po zakończeniu przez NIK czynności kontrolnych w UOKiK.

(akta kontroli str. 632-633, 716-761)

---

³² Jak w przypisie 24.

³³ Jak w przypisie 24.

Do dnia 31 grudnia 2018 r. do UOKiK wpłynął jeden wniosek od konsumenta o przedstawienie sądowi przez Prezesa Urzędu istotnego poglądu w sprawie, zgodnie z postanowieniami art. 31d ustawy o okik. Wniosek dotyczył [...] ³⁴ i na dzień 31 grudnia 2018 r. pozostawał przedmiotem oceny ze strony Urzędu.

(akta kontroli str. 950)

Barierami utrudniającymi identyfikowanie nieprawidłowości związanych z emisją obligacji korporacyjnych w ofercie prywatnej, w ocenie Prezesa UOKiK był brak rejestru osób sprzedających produkty finansowe konsumentom ³⁵. Ułatwieniem w toku udawadniania ewentualnych nieprawidłowości po stronie doradców finansowych byłby także obowiązek nagrywania procesu sprzedaży konsumentom produktów finansowych. Postulaty te zostały zgłoszone w ramach prac Zespołu Roboczego Rady Rozwoju Rynku Finansowego ds. przeglądu regulacji rynku obligacji korporacyjnych (dalej: Zespół Roboczy) ³⁶. Ponadto uprawnieniem, które zwiększy efektywność pozyskiwania dowodów w toku postępowania będzie wprowadzenie możliwości przeprowadzania u przedsiębiorcy przeszukania pomieszczeń i rzeczy również w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów – obecne brzmienie art. 105n ustawy o okik przewiduje takie uprawnienie jedynie w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w toku postępowania wyjaśniającego i postępowania antymonopolowego. Kompetencje Prezesa UOKiK zostaną poszerzone w tym zakresie na skutek rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 ³⁷, które ma być stosowane od 17 stycznia 2020 r.

UOKiK w ramach prac Zespołu Roboczego postulował utworzenie centralnej ewidencji emisji prywatnych, wprowadzenie możliwości nakładania kary pieniężnej na osobę zarządzającą, która w ramach sprawowania swojej funkcji w czasie trwania stwierdzonego naruszenia umyślnie dopuściła przez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 23a lub art. 24 ustawy o okik, oraz o wprowadzenie rozwiązań mających na celu usprawnienie wymiany informacji pomiędzy organami administracji. Zmiany te zostały uwzględnione w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku.

W toku prac zespołu Prezes Urzędu złożył także propozycje wprowadzenia limitu wynagrodzenia prowizyjnego dla pośredników sprzedających produkty inwestycyjne, „regulacji dotyczących maksymalnych różnic w wysokości prowizji za sprzedaż przez pośredników różnego rodzaju produktów, zakazu używania sformułowania „doradca” lub „doradca klienta” przy tytułowaniu pracowników banku oraz pośredników, przeprowadzenia nowelizacji ustawy o okik, między innymi w celu umożliwienia wydawania tzw. ostrzeżeń konsumenckich również na etapie postępowania wyjaśniającego. Obecne brzmienie art. 73a ustawy o okik daje bowiem taką możliwość dopiero w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Propozycje Prezesa UOKiK w zakresie wprowadzenia rejestru osób sprzedających instrumenty finansowe zostały częściowo uwzględnione i zawarte w § 137 projektu

---

³⁴ Jak w przypisie 24.

³⁵ W tym podmiotów nienadzorowanych przez KNF.

³⁶ Powołanego przy Radzie Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów.

³⁷ Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.

rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zakresu, trybu i formy oraz terminów przekazywania informacji przez firmy inwestycyjne, banki, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banki powiernicze, zgodnie z którym podmioty te zobowiązane będą do składania kwartalnych sprawozdań z działalności sprzedażowej. Ponadto Departament Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów rozważa objęcie obowiązkiem rejestrowania usług doradztwa inwestycyjnego i uwzględnienie tej propozycji w projekcie ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Postulaty związane z limitowaniem wynagrodzenia osób pośredniczących w sprzedaży produktów inwestycyjnych oraz możliwości posługiwania się sformułowaniami „doradca” lub „doradca klienta” nie zostały uwzględnione. W ocenie Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów kwestie wynagradzania osób zaangażowanych w sprzedaż produktów inwestycyjnych oraz sposób tytułowania pracowników tych firm uregulowane zostały w art. 82a ust. 1 pkt 2 i 83e ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi³⁸ oraz uszczegółowione w § 38-51 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych³⁹.

Propozycja nowelizacji ustawy o okik w zakresie umożliwienia wydawania tzw. ostrzeżeń konsumenckich również na etapie postępowania wyjaśniającego, z uwagi na ogólny charakter zgłoszonej zmiany, wykraczający poza regulacje rynku obligacji korporacyjnych, do dnia zakończenia kontroli nie została uwzględniona w ramach prac Zespołu Roboczego.

(akta kontroli str. 87-88, 856-858, 949-950, 1120-1137)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. czas trwania postępowania wyjaśniającego prowadzonego w celu ustalenia, czy w związku z oferowaniem i sprzedażą obligacji korporacyjnych GetBack S.A. nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o trzy miesiące przekraczał termin ustalony w art. 48 ust. 4 ustawy o okik. Wcześniej podjęcie działań na rzecz ochrony konsumentów będących nabywcami papierów wartościowych GetBack S.A. zostało opóźnione o cztery miesiące, gdyż UOKiK nie dostrzegł zagrożeń dla konsumentów, które uzasadniałyby aktywność Prezesa Urzędu, w informacjach przekazanych przez sygnalistę, że działalność Spółki może nosić znamiona piramidy finansowej.

(akta kontroli str. 632-633, 716-761)

OCENA CZĄSTKOWA

Prezes UOKiK dopiero w reakcji na komunikat KNF z dnia 24 kwietnia 2018 r. oraz sygnały konsumenckie o możliwych nieprawidłowościach przy oferowaniu i dystrybucji papierów wartościowych GetBack S.A. podjął adekwatne działania na rzecz ochrony konsumentów. Wszczęte zostały postępowania wobec pięciu przedsiębiorców, na których praktyki wpłynęła największa liczba skarg, a także opublikowane zostały informacje o sposobie dochodzenia praw przez osoby poszkodowane działaniem tych podmiotów. Postępowanie wobec jednego podmiotu w sprawie uznania postanowienia wzorca umowy za niedozwolone zostało zakończone decyzją, która jeśli stanie się prawomocna będzie miała istotne znaczenie systemowe. Nie zostały natomiast zakończone postępowania wobec pozostałych podmiotów, dlatego NIK odstępuje od dokonania oceny skuteczności działań Prezesa UOKiK. Zważywszy, że z punktu widzenia konsumentów

³⁸ Dz. U. z 2018 r., poz. 2286, ze zm.

³⁹ Dz. U. poz. 1111.

dochodzących swoich praw istotne znaczenie ma czas, kiedy do publicznej wiadomości podane zostaną rozstrzygnięcia Prezesa UOKiK, NIK uznała za nieprawidłowości występujące opóźnienia w reakcji na informację sygnalisty i w finalizacji postępowania wyjaśniającego, które pozwoliło na zainicjowanie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

NIK zwraca uwagę, że Prezes UOKiK potrzebował także prawie pięciu miesięcy, by podjąć działania w celu realizacji postulatu stowarzyszenia obligatariuszy o doprowadzenie do poinformowania wszystkich obligatariuszy o posiadanych obligacjach. Z uwagi na to, że w niedługim czasie po spotkaniu z podmiotami oferującymi i dystrybuującymi obligacje, które miały dokonać akcji informacyjnej, PDM utracił zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej, akcją tą przed głosowaniem nad układem w postępowaniu restrukturyzacyjnym GetBack S.A. nie zostali objęci nabywcy obligacji zaewidencjonowani przez PDM.

NIK pozytywnie ocenia, że w celu wsparcia obligatariuszy UOKiK współpracował z innymi podmiotami poprzez wymianę i udostępnianie upoważnionym podmiotom materiałów dotyczących prowadzonych postępowań, dofinansowanie zadań z zakresu upowszechniania i ochrony praw konsumentów przez organizacje konsumenckie. Prezes UOKiK był także aktywny w procesie wzmocnienia systemu ochrony konsumenta poprzez zgłaszanie propozycji zmian do aktów prawnych zabezpieczających osoby inwestujące na rynku finansowym w obligacje korporacyjne.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) podjęcie działań zapewniających terminowe prowadzenie postępowań wyjaśniających i postępowań w sprawach stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- 2) wykorzystywanie możliwości wydawania decyzji tymczasowych, wynikających z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w celu jak najszybszego eliminowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 29 marca 2019 r.

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli
/-/ Wojciech Kutyla

Zmian z wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Budżetu
i Finansów
Dyrektor
Stanisław Jarosz

.....